

หัวหน้าที่ดีลูกน้องรักจริงหรือ

ธำรงค์ดี คงศาสน์

<http://tamrongsakk.blogspot.com>

ผมเชื่อว่าคนทุกคนที่เป็นหัวหน้า หรือเป็นผู้บังคับบัญชาล้วนแต่อยากจะเป็นที่รักสำหรับลูกน้องกันทั้งนั้น คงไม่มีใครอยากเป็นหัวหน้าที่ลูกน้องเกลียดหรือจริงใจไหมครับ

แต่ทำไมถึงยังมีหัวหน้าที่ลูกน้องไม่รักอยู่ล่ะ ?

ลองกลับมาทบทวนวัตรปฏิบัติของหัวหน้ากันดูสักนิดดีไหมครับว่าอะไรคือพฤติกรรมหรือสิ่งที่หัวหน้างานควรปฏิบัติกับลูกน้องบ้าง

1. เป็นหัวหน้าที่รู้จักการให้ (ท่านเคย"ให้"อะไรลูกน้องบ้าง ?) : ทาน

- ให้กำลังใจ, ให้คำปลอบใจในยามที่ ลูกน้องเริ่มท้อ (Cheer up)
- ให้คำชมเชย/ให้เครดิตลูกน้องเมื่อเขาทำงานสำเร็จ
- พร้อมที่จะให้คำปรึกษาหารือ/ให้ความช่วยเหลือลูกน้อง
- ไปเที่ยวต่างจังหวัดที่ซื้อของกินเล็ก ๆ น้อย ๆ มาเลี้ยงลูกน้องบ้าง
- รู้จัก Happy Birthday ลูกน้องบ้าง

2. หัวหน้างานต้องระมัดระวังการประพฤติปฏิบัติให้ดีทั้งกาย วาจา ใจ : ศีล

- หัวหน้าจะอยู่ในสายตาของลูกน้องอยู่เสมอ หัวหน้าต้องระวังพฤติกรรม การแสดงออก คำพูดคำจา กับลูกน้องอยู่เสมอ เพราะหัวหน้ากับลูกน้องจะเหมือนกับ พ่อแม่กับลูก (ลูกจะมองพ่อแม่อยู่เสมอและจะจดจำพฤติกรรมที่ดีและไม่ดีของพ่อแม่อยู่เสมอ, ลูกน้องกับหัวหน้าก็เหมือนกัน)
- ไม่แสดงกิริยาวาจาก้าวร้าว ดูถูกลูกน้อง หรือพูดจาห้วนไม่มีหางเสียง ทำตัวเป็น นายมองลูกน้องเป็นทาสหรือต่ำกว่า (ความจริงก็เป็นลูกจ้างของบริษัทเหมือนกันนั่นแหละแต่จะต่างกันก็แค่ตำแหน่ง)

3. หัวหน้างานต้องมีความเสียสละ : ปริจาคะ

เป็นหัวหน้าที่เคยเสียสละให้ลูกน้องบ้างไหม เช่น ลูกค้าเอา กระเช้ามาอวยพรปีใหม่ให้กับหัวหน้า แล้วหัวหน้าเอากระเช้าเหล่านั้น กลับบ้านหน้าตาเฉย โดยไม่เคย เสียสละให้กับลูกน้องและคิดว่ากระเช้าเหล่านั้นก็เป็นผลงานของลูกน้องด้วยเหมือนกัน

4. หัวหน้างานต้องมีความซื่อตรง : อาชชวะ

- หัวหน้าจะอยู่ในสายตาของลูกน้องอยู่เสมอ หัวหน้าต้องระวังพฤติกรรม การแสดงออก คำพูดคำจา กับลูกน้องอยู่เสมอ เพราะหัวหน้ากับลูกน้องจะเหมือนกับ พ่อแม่กับลูก (ลูกจะมองพ่อแม่อยู่เสมอและจะจดจำพฤติกรรมที่ดีและไม่ดีของพ่อแม่อยู่เสมอ, ลูกน้องกับหัวหน้าก็เหมือนกัน)
- ไม่แสดงกิริยาวาจาก้าวร้าว ดูถูกลูกน้อง หรือพูดจาห้วนไม่มีหางเสียง ทำตัวเป็น นายมองลูกน้องเป็นทาสหรือต่ำกว่า (ความจริงก็เป็นลูกจ้างของบริษัทเหมือนกันนั่นแหละแต่จะต่างกันก็แค่ตำแหน่ง)

5. หัวหน้างานต้องมีความอ่อนโยน : มัททวะ

ความอ่อนโยนไม่ใช่อ่อนแอ แต่หมายถึงหัวหน้างานควรจะเป็นคนที่ให้เกียรติคน พุดจาสุภาพกับคนรอบข้างแม้ว่าคนคนนั้นจะมีตำแหน่งต่ำกว่าก็ตาม

6. หัวหน้างานต้องมีความเพียรพยายามมีความมุ่งมั่นไม่ทอดง่าย : ตปะ

- ผู้นำที่ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีคุณสมบัติสำคัญตัวหนึ่งที่ Dr.Dave Ulrich (ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยมิชิแกน ซึ่งเป็นคนที่วงการ HR ยอมรับว่าเป็น Guru ด้าน HR ยุคปัจจุบัน) บอกว่าจะต้องมี Commitment คือต้องมีความมุ่งมั่นในผลสำเร็จไม่ทอดง่ายใจง่าย เมื่อมีความตั้งใจแล้วต้องมีความแน่วแน่และทำจริงจนบรรลุเป้าหมาย
- ไม่ว่าจะพบกับปัญหาหนักแค่ไหนหัวหน้างานก็ต้องมีความมุ่งมั่นมีความเพียรที่จะหาวิธีการ แก้ปัญหาต่าง ๆ ให้สำเร็จให้ได้
- หากหัวหน้ามีความเพียรพยายามอย่างนี้แล้ว ลูกน้องก็จะเกิดแรงฮึดตามไปด้วย

7. หัวหน้างานต้องมีการควบคุมอารมณ์ให้ดีไม่โกรธง่าย : อักโธระ

ไม่มีลูกน้องคนไหนอยากได้หัวหน้าที่มีวาจาเป็นอาวุธ ดาวพุดเป็นวินาศ จุดเดือดต่ำ พิวส์ขาดง่าย อารมณ์ร้ายโวยวายเสียงดัง ฯลฯ ดังนั้นหัวหน้างานจะต้องมีสติและควบคุมอารมณ์เอาไว้ให้ได้อยู่เสมอ แม้ในเวลาที่ยอยากจะปรี๊ดแตกก็ตาม
ดังนั้น ถ้าหัวหน้างานเป็นคนซีโมโห อีคิวต่ำ ลูกน้องก็จะมองด้วยสายตาหวาดระแวง ไม่อยากเข้าใกล้เป็นธรรมชาติของมนุษย์ครับ หัวหน้างานจึงต้องมีสติและหาทางระงับความโกรธท่านเคยเห็นใครที่แก้ปัญหาสำเร็จด้วยความโกรธบ้างไหมล่ะครับ

8. หัวหน้างานไม่ควรเบียดเบียนลูกน้อง : อวิหิงสา

เช่น ไม่ควรไปแจกซองกลืนผ้าป่าหรือเรียไรเงินกับลูกน้องเพราะลูกน้องอาจจะต้องจำใจทำบุญ แทนที่จะได้บุญกลับจะทำให้ลูกน้องเอาไปนินทา

- เป็นเจ้ามือห่วยหรือเป็นคนปล่อย เงินกูให้ลูกน้อง
- เอาจานส่วนตัวที่ไม่ใช่เรื่องงานมาให้ ลูกน้องทำ เช่นบางคนเรียนต่อภาคค่ำหรือวันหยุดก็เอารายงานต่าง ๆ ที่อาจารย์ มอบหมายให้ทำไปให้ลูกน้องทำต่อในเวลางาน ซึ่งลูกน้องก็ไม่ได้อยากทำเพราะไม่ใช่งานที่ลูกน้องต้องรับผิดชอบสักหน่อย แต่ต้องจำใจทำเพราะเกรงในความเป็นหัวหน้า บางทีลูกน้องต้องหอบงานส่วนตัวของหัวหน้ากลับไปทำที่บ้านแถมซ้ำร้ายลูกน้องทำผิดพลาดก็ไปตำว่าเขาเสียอีก เป็นต้น

9. หัวหน้างานต้องมีความอดทน อดกลั้น : ชันติ

แม้จะมีเหตุการณ์ไม่ดีเข้ามากระทบ หรือพบกับเรื่องที่ไม่พอใจ หัวหน้างานก็ควรจะต้องเก็บอาการให้ดี มีขันติไม่แสดงอาการหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมออกมาให้ลูกน้องเห็น เช่น ถูกพุดช่วยจากผู้ที่มีความขัดแย้งกันในเรื่องงาน หรือถูกหัวหน้าระดับที่สูงกว่าตำหนิแบบไม่มีเหตุผล หัวหน้างานก็ควรจะต้องมีความอดทนอดกลั้น รู้กาลเทศะ ไม่พิวส์ขาดง่าย และหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยสติมากกว่าใช้อารมณ์โต้ตอบออกไป

10. หัวหน้างานควรจะต้องประพฤติตัวดีไม่ทำตัวผิดทำนองคลองธรรม : อวีโรธ

หัวหน้างานควรจะต้องระมัดระวังความประพฤติที่ไม่ถูกต้อง เช่น หัวหน้าไม่ควร มีเรื่องชู้สาวกับลูกน้อง หรือฉวย โอกาสแต่ะอั้งลวนลามลูกน้อง (ทำงานตัวเป็นเกลียว แต่หัวเป็นงู)

ทั้งหมด 10 ข้อข้างต้นคือหลัก "ทศพิธราชธรรม" นั่นเองที่ถ้าหากหัวหน้างานหรือผู้นำทีมงานได้น้อมนำหลักนี้มาใช้ในการทำงานก็จะทำให้หัวหน้าคนนั้นเป็นคนที่มีความประพฤติที่ลูกน้องยอมรับ และศรัทธา

ผมอยากให้หัวหน้างานทุกท่านได้ลองหันกลับมาสำรวจพฤติกรรมที่ตนเองได้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน โดยไม่เข้าข้างตัวเองคุณะครับว่าท่านได้ปฏิบัติในข้อไหนได้ดีอยู่แล้ว หรือควรจะปรับปรุงข้อไหนให้ดีขึ้นเพื่อที่จะได้เป็นหัวหน้าที่ดีและลูกน้องรัก ทำงานด้วยกันด้วยความราบรื่นและลดปัญหาในการทำงานร่วมกันลงครับ

ปิดท้ายผมมีกลอนสอนใจไว้เป็นข้อคิดดี ๆ สำหรับหัวหน้าทุกคนครับ (ต้องขอร้องที่ผมไม่ทราบว่าใครเป็นผู้แต่ง แต่เห็นว่าดีเลยเอามาแชร์ต่อจึงขอขอบพระคุณผู้แต่งกลอนไว้ ณ ที่นี้ด้วยครับ)

อันหัวโชน เขามีไว้ ใส่ครอบหัว
มิใช่ตัว เราจริงจัง ดังที่เห็น
เขามีบท กำหนดแจ้ง แสดงเป็น
เมื่อเลิกเล่น อย่าหลงผิด คิดว่าเรา
ทั้งหน้าพระ ยักษ์ลิง สิ่งสมมุติ
ทั้งเดินหยุด รำเดิน เล่นตามเขา
หมดเวลา ลาโรง จงถอดเอา
หน้าโชนเก่า เก็บไว้ ใช้หน้าจริง
ในเวที ชีวิต มิมีตรไว้
มีน้ำใจ ไมตรี ดีกว่าหึง
เพื่อนสนิท มิตรสหาย ไว้พึ่งพิง
พระยักษ์ลิง ควรคิดย้อน สอนตัวเรา